

ประวัติความเป็นมาของอำเภอ

อำเภอชาติตระการ เชื่อกันว่าสร้างขึ้นรุ่นเดียวกับกรุงสุโขทัย และเมืองนครไทยสมัยก่อน พ่อเมืองเมืองชายไทยสองคน คือ พ่อขุนบางกลางหาวเจ้าเมืองบางยาง (เป็นกษัตริย์แห่งราชวงศ์พระร่วงผู้ปกครองเมืองสุโขทัย ปี พ.ศ. 1718) กับพ่อขุนผาเมือง ได้รวมกำลังเข้ายึดเมืองสุโขทัยจากขอมคำพองใบ การเดินทางครั้งนั้นจะต้องผ่านเข้ามาทางเมืองชาติตระการ บ้านดง หุ้งยัง ศรีสัชนาลัย และสุโขทัย ปัจจุบันอำเภอชาติตระการมีพื้นที่การปกครอง จำนวน 6 ตำบล ประกอบด้วย

1. **ตำบลป่าแดง** เป็นพื้นที่ที่มีป่าไม้อุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะป่าไม้แดงมีเป็นจำนวนมาก และเป็นหมู่บ้านหนึ่งในอำเภอนครไทย ต่อมาได้แบ่งพื้นที่การปกครองของตำบลป่าแดง อำเภอนครไทย เป็นกิ่งอำเภอชาติตระการ ตำบลป่าแดงจึงเป็น ตำบลป่าแดง ในพื้นที่กิ่งอำเภอชาติตระการ และเป็นตำบลหนึ่งของอำเภอชาติตระการในเวลาต่อมา
2. **ตำบลชาติตระการ** เดิมเชื่อกันว่าเป็นเมืองโบราณชาติตระการ มีลักษณะเป็นเมืองหน้าด่าน ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของเมืองนครไทย เมืองนี้เป็นเมืองสะสมเสบียงไว้สำหรับกองทัพ มีเรื่องเล่ากันว่าพ่อขุนบางกลางหาว(พ่อขุนบางกลางท่าว) ได้ตั้งชื่อเมืองนี้ว่า "เมืองซำถ่าการ" เพราะเหตุว่าในสมัยนั้น เจ้าเมืองชาติตระการ ไปราชการหรือส่งข่าวราชการไปให้เมืองบางยาง จะซำกว่าเจ้าเมืองอื่น ๆ อยู่เสมอ ต่อมาเมืองเจริญขึ้น การคมนาคมสะดวกขึ้น "ซำถ่าการ" เพี้ยนเป็น "ชาติตระการ"
3. **ตำบลสวนเมี่ยง** เดิมขึ้นอยู่กับตำบลป่าแดง นครไทย หลังจากแยกอำเภอเป็นอำเภอชาติตระการและตำบลสวนเมี่ยงได้แยกตำบลปี 2518 สาเหตุที่ได้ชื่อว่าตำบลสวนเมี่ยงเนื่องจากมีป่าเมี่ยงขึ้นอยู่จำนวนมาก ราษฎรที่อาศัยอพยพมาจากบ้านนากราว แขวงบ่อแตนประเทศลาว และจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดเลย ชุมชนตั้งมาประมาณ 40 ปี
4. **ตำบลบ้านดง** คำว่า “บ้านดง” อดีตการอพยพของราษฎรเข้าไปจับจองที่ดินทำกิน โดยพื้นที่เป็นบริเวณป่าดงดิบ จะอยู่ลึกและห่างไกลความเจริญ นานปี ก็มีชุมชนมากขึ้น ก็เกิดเป็นหมู่บ้านเป็นตำบลตามลำดับ จึงตั้งชื่อว่าตำบลบ้านดง ตามลักษณะของพื้นที่ที่อยู่ในดง ปัจจุบันจึงได้ชื่อว่าตำบลบ้านดง
5. **ตำบลบ่อภาค** แยกออกมาจาก ตำบลชาติตระการ เมื่อปี พ.ศ. 2529 โดยมีจำนวน 16 หมู่บ้าน ซึ่งมีนายแก่นพัศพิณเมืองเป็นกำนัน แรกเริ่มจนถึงปัจจุบัน ตำบลบ่อภาค มี 16 หมู่บ้าน ซึ่งเป็นหมู่บ้านพัฒนาชาติไทย 5 หมู่บ้าน (ชาวเขาเผ่าม้ง) หมู่บ้าน รอส. 6 หมู่บ้าน
6. **ตำบลท่าสะแก** เดิมขึ้นอยู่กับตำบลป่าแดง ขอแยกจากตำบลป่าแดงมาเป็นตำบลท่าสะแกเมื่อปี พ.ศ. 2535 เหตุที่ชื่อว่าตำบลท่าสะแก เพราะว่ามีต้นสะแกใหญ่อยู่บริเวณหมู่บ้านท่าสะแก พอแยกตำบลเลยตั้งชื่อว่าตำบลท่าสะแกจนทุกวันนี้